

तरकारी खेती प्रबिधिका लागि उन्मोचित तथा पञ्जीकृत तरकारी बालीका जातहरु सम्बन्धी

(प्राबिधिक पुस्तिका)

क) बन्दा अँग्रेजी नाम: **Cabbage**

वैज्ञानिक नाम: ***Brassica oleracea var capitata***

१) कोपनहेगन मार्केट (Copenhagen Market)

- खुला सेंचन हुने जात । बन्दा गोलाकार हुने, पात निलो हरियो रंगको हुने मध्यम जातको बन्दा हो ।
- बन्दाको तौल १ देखि २.५ के. जी. सम्म हुने ।
- वेर्नासारेको ७० -९० दिनमा तयार हुने ।
- तराई र मध्य पहाडका लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०५० सालमा उन्मोचित गरिएको ।

२) ग्रीन कोरोनेट (Green Coronet)

- वर्णसंकर जात । बोट ठूलो र सिधा हुन्छ ।
- बन्दा चेप्टो (flat) आकारको हुने, पात गाढा हरियो रंगको हुने ।
- बन्दाको तौल १.६ देखि १.६ के. जी. सम्म हुने ।
- कालो कुहिने वा सड्ने रोग (Black Rot) लागदछ । जसले गदा बर्षा समयमा समस्या पर्दछ ।
- डांठ कुहिने रोग तथा ईट बुट्टे पुतली (Diamond Black Moth) लागदछ । वेर्नासारेको ७५-८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३) रेयर बल (Rare Ball)

- वर्णसंकर जात । वेर्ना सारेको ९० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- बन्दाको तौल १.४ देखि १.६ के. जी. सम्म हुने र उत्पादन ३६-४० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्चपहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

४) टि ६२१ (T-621)

- वर्णसंकर जात । हरियो पात भएको, गोलो आकारको कसिएको बन्दा हुने ।
- चाँडो तयार हुने, बेर्ना सारेको (५५-६० दिनमा) ।
- बन्दाको तौल १.३ के.जी. हुने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

५) सुपर ग्रीन (Super Green)

- वर्णसंकर जात । बोटको उचाई १८-२४ से.मी हुन्छ ।
- बन्दा चेप्टो खालको र हरियो रङ्गको हुन्छ ।
- Head ठूलो हुन्छ । तौल १.५ देखि २.५ के. जी. सम्म ।
- बेर्ना लगाएको ९०-१०० दिनपछि बाली लिन सकिन्छ ।
- Black rot रोग अत्यधिक लाग्ने तर Soft rot रोग नलाग्ने ।
- तराई, मध्य र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ९०-१०० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

६) ग्रीन टप (Green Top)

- वर्णसंकर जात । फल अर्धगोलाकार, चाँडै नफुट्ने, कम हरियो रङ्ग र खदिलो फल, होल्डिङ टाइपको हुन्छ ।
- बोटको उचाई ४२ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ११० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- बन्दाको तौल सरदर २ के.जी. हुन्छ
- उत्पादन ४८००० के.जी. / हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

७) एन.एस.आर. (NSR)

- वर्णसंकर जात । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- फल नरिवल जस्तो, चाँडै नफुट्ने, आकर्षक गाढा हरियो रङ्गको वजनदार हुन्छ । बोटको उचाई ४२ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १०० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४२००० के.जी. / हे. हुन्छ ।
- बन्दाको तौल सरदर १.५ के.जी. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।

८) के.एफ ६५ (K.F. 65)

- वर्णसंकर जात । फल अर्धगोलाकार, चाँडै नफुटने, आकर्षक हरियो रङ्गको खँदिलो हुन्छ ।
- बोटको उँचाइ ४० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ९५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- बन्दाको तौल सरदर १.४ के.जी. प्रतिबोट हुन्छ ।
- उत्पादन ३९२०० के.जी. / हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

९) एन ७६६ (N 766)

- वर्णसंकर जात । आकर्षक हरियो रङ्गमा चकलेट टाइपको, नफुटने कसिलो फल हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- बोटको उँचाइ ४२ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १०० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- बन्दाको तौल सरदर १.४ के.जी. प्रतिबोट हुन्छ ।
- उत्पादन ४८००० के.जी. / हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।

१०) एन.वाइ. सी.आर (NYCR)

- वर्णसंकर जात । फल अर्धगोलाकार, चाँडै नफुटने, हल्का हरियो रङ्गको, खँदिलो आकर्षक हुन्छ । पात चिल्लो हुन्छ ।
- बोटको उँचाइ ४२ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १०० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- बन्दाको तौल सरदर २ के.जी. प्रतिबोट हुन्छ ।
- उत्पादन ४८००० के.जी. / हे. हुन्छ ।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

११) बिग्सन १७१ (Bigson 171)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३५-४० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ९५-१०० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ८० मे.टन हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- उच्च पहाडको लागि मात्र सिफारीश गरिएको छ ।

१२) नेपा स्टार (Nepa Star)

- वर्णसंकर जात । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- बोट ठूलो र मध्यम ठाडो (Semi erect) प्रकृतिको हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७५-८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- बन्दाको तौल १.४ देखि १.६ के.जी. सम्म हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।

१३) समर कस (Summer Cross)

- वर्णसंकर जात । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको
- बोटको उँचाइ ३३ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५३-५८ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४५-६० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।

१४) ग्रीन च्यालेन्ज (Green Challenge)

- वर्णसंकर जात । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- बोटको उँचाइ ३५ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ६०-६५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४५-६० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।

१५) नेपा राउन्ड (Nepa Round)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ४०-५० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ९० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ७५ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- तराईको लागि सिफारीश गरिएको छ ।

१६) बोनस (Bonus)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३१ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ८०-८५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ६०-७० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१७) सुपर कोरोनेट (Super Coronet)

- वर्णसंकर जात । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- बोट ठूलो र हल्का सिधा हुन्छ । बन्दाको तौल १.४-१.६ हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७५-८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराईको र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।

१८) रुबी किङ्ग (Ruby King)

- बर्णसंकर जात । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- बोट मध्यम ठूलो र हल्का सिधा हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- बन्दाको तौल १.२-१.४ हुन्छ ।
- तराईको र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।

१९) ग्रीन हिरो (Green Hero)

- बर्णसंकर जात । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- बोटको उँचाइ ३३ से.मी. हुन्छ । उत्पादन ४५-६० मे.टन /हे. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५३-५८ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराईको र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।

२०) ग्रीन टप (Green Top)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ४२ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ११० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ४८ मे.टन /हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२१) वाइ आर होनाम (Y.R.Honam)

- बर्णसंकर जात । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको
- बोटको उँचाइ १८-२५ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७५-८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई मध्यपहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ५०-६० मे.टन /हे. हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२२) ग्रीन हट (Green Hot)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १८-२५ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७५-८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई मध्य र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ५०-६० मे.टन /हे. हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२३) एशिया एक्सप्रेस (Asia Express)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १५-२० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४०-५० मे.टन /हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको

२४) गोल्डेन बल (Golden Ball)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ २४ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४८-५३ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४५-६० मे. टन /हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२५) क्षितिज (Chitize)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३३ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५३-५८ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४५-६० मे. टन /हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२६) नेपा म्याजिक (Nepa Majic)

- वर्णसंकर जात । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- बोटको उँचाइ ३५ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ६०-६५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४५-६० मे. टन /हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।

२७) ऋषि (Rishi)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३५ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ६०-६५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४५-६० मे. टन /हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२८) नेपा ग्रीन-७७७ (Nepa Green - 777)

- वर्णसंकर जात । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- बोट उँचाइ ३५-४० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ८५-९० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ७५ मे. टन /हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।

ख) काउली अँग्रेजी नाम : Cauliflower

बैज्ञानिक नाम: *Brassica oleracea var botrytis*

१) सर्लाही दीपाली (**Sarlahi Deepali**)

- बिरुवा सारेको ५५-६५ दिन पछि बाली लिन तयार हुने ।
- बिरुवा सीधा, पात गोलाकारको, पात निलो हरियो, फूल मैन जस्तो सेतो र तापक्रम बढी हुँदा भुस देखिने ।
- १५-२० वटा सम्म पात हुने, कोपी परिपक्व हुनको लागि २०-२५ से ग्रेड तापक्रम चाहिने ।
- सेतो पहेलो र हल्का खंदिलो, गोलो र हांगा ननिस्किने हुन्छ । कोपीको लगभग तौल ५०० ग्राम र बाट मध्यम आकारको हुन्छ । उत्पादन द मे. टन/हे. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५५-६० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि उपयुक्त जात ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित भएको यसको पुरानो नाम पुसा दीपाली हो ।

२) काठमाडौं स्थानीय (**Kathmandu Local**)

- कोपी (काउली फूल) दूधिलो सेतो, मध्यम कसिलो,।
- पात हल्का हरीयो, माथि ठाडो गएको ।
- एकै पटकमा सबै बोटमा कोपी नलाग्ने ।
- १-३ के.जी.सम्मको तौल भएको । असल पाक गुण ।
- फूलको रंग पहेलो, बीउको दाना खैरो र गोलकार हुन्छ ।
- ताजा तरकारी उत्पादन २५ मे.टन/हे. ।
- सरदर १०० देखि १२० दिनमा बाली लिन सकिन्छ ।
- सिफारीश गरिएको क्षेत्र ; तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाड ।
- २०४६ सालमा उन्मोचित भएको ।

३) डोल्पा स्नोबल (**Dolpa Snow Ball**)

- बेर्ना सारेको ११०-१२० दिनपछि बाली लिन सकिने पछौटे जात हो । यसको पुरानो नाम स्नोबल-१६ हो ।
- कोपी गोलाकार, सेतो र नरम हुन्छ ।
- १.५-२ के.जी.सम्मको तौल भएको । प्रति हेक्टर उत्पादन १५ मे.टन/हे.
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित जात ।

४) रामी (Rami)

- वर्णसंकर जात । बोटको उचाई ५०-६० से.मि हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५०-६० दिनमा बाली तयार हुने ।
- वर्षा तथा कालो कुहिने जरा सङ्गेरोग सहन सक्ने ।
- बिरुवा ठूलो हुने, चिल्लो र अलि अलि ठाडो पात हुने ।
- सफा सेतो रङ्गका ८०० ग्राम देखि २ के.जी. सम्मको काउली हुन्छ । उत्पादन २४-३० मे. टन/हे. हन्छ ।
- डाउनी मिल्ड्यू (Downy mildew) रोग सहन सक्ने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

५) मिल्की वे (Milkyway)

- वर्णसंकर जात । बोटको उचाई ६० से.मि हुन्छ ।
- १२० दिनमा बाली तयार हुने । वर्षा केहि मात्रामा सहन सक्ने ।
- मध्यम आकारको बोट हुने र ८०० ग्राम देखि २ के.जी. सम्मको सेतो आर्कषक काउली हुने ।
- मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- श्रावणको दोश्रो हप्ता देखि आश्विनको दोश्रो हप्ता सम्म मध्य पहाड तथा मध्य आषाढ देखि मध्य भाद्रसम्म उच्च पहाडमा बेर्ना सार्न उपयुक्त हुने ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

६) सिल्वर कप -६० (Silver Cup 60)

- वर्णसंकर जात । बोटको उचाई ५०-६० से.मि हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५० - ६० दिनमा बाली तयार हुने, मध्यम साइजको बिरुवा । वर्षा सहन सक्ने । उत्पादन २४-३० मे. टन/हे. हन्छ ।
- सेतो रङ्गको ६०० ग्राम देखि १ के.जी. सम्मको काउली हुने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

७) एन. एस-९० (N.S. - 90)

- वर्णसंकर जात । बोटको उचाई ३५-४० से.मि हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ९० देखि ९५ दिनमा बाली तयार हुने ।
- ठूलो पात भएको ठिक्क आकारको बोट हुने ।
- १-३ के.जी. तौल भएको काउली हुने ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ४०-६० मे. टन/हे. हन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

८) काश्मिरे (Cashmire)

- बर्णसंकर जात। बोटको उचाई ७० से.मि हुन्छ।
- छिटो तयार हुने जात, वेर्ना सारेको ११० दिनमा तयार हुन्छ।
- काउलीको तौल ७५० ग्राम देखि - १ के.जी. सम्मको हुन्छ र ठूला पातहरुले छोपेको हुन्छ। काउली सेतो र कडा खालको हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

९) ह्वाइट फ्लास (White Flash)

- बर्णसंकर जात। बोटको उचाई ६० से.मि हुन्छ।
- मध्यम खालको बोट हुन्छ।
- वेर्ना लगाएको ११० दिनमा बाली लिन सकिन्छ।
- बर्षा सहन सक्दछ। उत्पादन ४५ मे. टन/हे. हुन्छ।
- कोपीको रङ्ग सेतो र तौल ०.८ देखि १.२ के.जी. सम्मको हुन्छ।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१०) स्नो मुन (Snow Moon)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाई ३५ से.मी. हुन्छ।
- वेर्ना सारेको ९०-१०० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ४०-४४ मे. टन /हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

११) स्नो काउन (Snow Crown)

- बर्णसंकर जात। वेर्ना सारेको ७० दिनमा बाली तयार हुने।
- १ देखि ३ के. जी. सम्मको काउली फल्ने।
- डाउनी मिल्डयु लारछ। तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१२) स्नो मिस्टीक (Snow Mistique)

- बर्णसंकर जात। वेर्ना सारेको ८० दिनमा बाली तयार हुने।
- ठूला ठूला ठाडो पात हुने, हुनाले वेर्ना देखि वेर्नाको दूर बढी राख्नुपर्ने। तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको।
- १.५ देखि ४ के.जी. सम्मको काउली फल्ने।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१३) मनास्तु (Manaslu)

- बर्णसंकर जात । १ के.जी. सम्मको तौल भएको ।
- गोलाकार सेतो कसिलो तथा खाँदिलो कोपी हुने ।
- बोटको उँचाइ ४३ से.मी. हुन्छ । उत्पादन २८००० के. जी./हे हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१४) निम्पु (Nimpu)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ४२ से.मी. हुन्छ ।
- गोलाकार , सेतो, कसिलो तथा खाँदिलो कोपी हुन्छ । बोट सिधा हुन्छ । १ के.जी. सम्मको तौल भएको ।
- बेर्ना सारेको ८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन २८००० के. जी./हे हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको । १५) ह्वाइट मुन (White Moon)

- बर्णसंकर जात ।
- कोपी गोलाकार, आकर्षक सेतो रङ्ग भएको, खाँदिलो र वजनदार हुन्छ । बोट सिधा हुन्छ,
- २ के.जी. सम्मको तौल भएको ।
- बोटको उँचाइ ६० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १२५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४८००० के. जी./हे हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१६) द०४ (804)

- बर्णसंकर जात । कोपी गोलाकार, आकर्षक सेतो रङ्ग भएको कैसिलो र पात गाढा हरियो हुन्छ । बोटको उँचाइ ४५ से.मी. हुन्छ ।
- सरदर १ के.जी. सम्मको तौल भएको ।
- बेर्ना सारेको ९० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन २८००० के. जी./हे हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१७) ह्वाइट टप (White Top)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ४५ से.मी. हुन्छ ।
- कोपी गोलाकार, आर्कषक सेतो रङ्ग भएको कॅसिलो हुन्छ ।
- सरदर १.५ के.जी. सम्मको तौल भएको ।
- बेर्ना सारेको ९० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४२,००० के. जी./हे हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश भएको ।
- २०६७ सालम पञ्जीकृत गरिएको छ ।

१८) सुपर ह्वाइट टप (Super White Top)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ४७ से.मी. हुन्छ ।
- कोपी गोलाकार, आर्कषक सेतो रङ्ग भएको खाँदिलो र पात चिल्लो हुन्छ । बेर्ना सारेको ९५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- सरदर २ के.जी. सम्मको तौल भएको ।
- उत्पादन ५६,००० के. जी./हे हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१९) देवी १ (Devi 1)

- बर्णसंकर जात ।
- कोपी गोलाकार, सेतो रङ्ग देखिने खाँदिलो र पातले ढाकेको हुन्छ । बोटको उँचाइ ४५ से.मी. हुन्छ ।
- सरदर १.७ के.जी. सम्मको तौल भएको ।
- बेर्ना सारेको ९५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४९००० के. जी./हे हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२०) स्नो क्वीन (Snow Queen)

- बर्णसंकर जात । बोट सिधा खालको हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२१) स्नो बेस्ट (Snow Best)

- बर्णसंकर जात ।
- बोटको उँचाइ ३५-४० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७०-७५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ३०-४० मे.टन हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२२) व्हाइट कप (White Cup)

- बर्णसंकर जात ।
- बोट होचो हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५०-५५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२३) व्हाइट किङ (White King)

- बर्णसंकर जात ।
- बोटको उँचाइ मध्यम खालको हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२४) व्हाइट डायमण्ड (White Diamond)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ मध्यम खालको हुन्छ ।
- उत्पादन ३६ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ८०-८५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२५) एन. २२ (N. 22)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ६० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १३० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ६० मे.टन/हे. हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२६) नेपा ६० (Nepa 60)

- वर्णसंकर जात । बोट सिधा हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२७) स्नो डोम (Snow Dome)

- वर्णसंकर जात । बोट सिधा हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ८५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२८) स्नो मार्च (Snow March)

- वर्णसंकर जात । बोट अग्लो हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२९) ह्वाइट क्लाउड (White Cloud)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ मध्यम हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७०-७५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३०) एन एस ६० एन (N S 60 N)

- वर्णसंकर जात ।
- बोटको उँचाइ ३०-३५ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५५-६० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन २६-३० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३१) एन एस १०६ (N S 106)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३५-४० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७०-७५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन २८-३४ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३२) अन्ना ९० (Anna 90)

- बर्णसंकर जात ।
- बोटको उँचाइ ३५-४० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ९० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४५-५६ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३३) अन्ना कप (Anna Cup)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३५-४० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ६० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ३० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३४) रेनी (Rainy)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३५-४० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ८१ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ३६-४० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३५) डमी (Damy)

- बर्णसंकर जात ।
- बोटको उँचाइ ३५-४० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ७० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४०-४४ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३६) युमिको (Yumiko)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३५-४० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ७५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन २६-३० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३७) हवाइ ईजल्याण्ड (White Island)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ५५-५५दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ३३ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

३८) क्यापिडड चार्म (Candid Charm)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ८० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ११०दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ५२.५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

३९) युकोन (Yukon)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ८०) से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ११० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ५६ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

४०) नेपा ह्वाइट (Nepa White)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ८०-९० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको १०० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ३८ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

४१) स्नो ग्रेस (Snow Grace)

- वर्णसंकर जात। बोटको सीधा हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ७३ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

४२) देवी २ (Devi-2)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ५५ से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ११५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ४५ टन/हे. हुन्छ। २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

४३) सिल्वर मुन ६० (Silver Moon 60)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ५०-६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ५०-६० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन २०-२६ मे. टन /हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

ग) बो काउली अँग्रेजी नाम: **Broccoli**

बैज्ञानिक नाम: *Brassica oleracea var italicica*

१) एभरेष्ट ग्रीन (Everest Green)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ४५ से.मी. हुन्छ।
- फल गाढा हरियो, गोलाकार, राम्रो तौल आउने। फूलको तौल सरदर १ के.जी. प्रतिबोट हुन्छ।
- उत्पादन २५,००० - ३०,००० के.जी. /हे. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ७५-९५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२) साकुरा (Sakura)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ४०-४५ से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ९५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन १०-१२ मे. टन /हे. हुन्छ। २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

३) किङ डोम (King Dome)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५-२० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ८५-९० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन १६-२४ टन /हे. हुन्छ।
- तराई र मध्यपहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

४) अर्ली यू (Early you)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५-२० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ६०-६५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन १२-१८ मे.टन /हे. हुन्छ। २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

५) नोक गुक (Nok Guk)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५-२० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ८५-९० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन १६-२४ टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्यपहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

६) ग्रीन डोम ११५ (Green Dome 115)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५-२० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ११५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन २०-२४ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

७) ग्रीन डोम ८० (Green Dome 80)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १४-१८ से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ८० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन १८-२४ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

८) ग्रीन पारासोल (Green parasole)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ मध्यम हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ७३ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

९) प्रिमियम कृप (Premium Crop)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ मध्यम हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ६०-६५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१०) सेन्ताउरो (Centauro)

- बर्णसंकर जात। बोट अग्लो हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ६८ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

११) ग्रीन पिया (Green Pia)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ६५ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ८५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन १६-१७ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

घ) ग्याँठगोबी अँग्रेजी नाम: Knol Khol

बैज्ञानिक नाम: *Brassica caularapa*

१) सम्राट (Samrat)

- खुला सेंचन हुने जात । बोटको उँचाइ ३५ से.मी. हुन्छ ।
- हरियो पात भएको अगौटे जात हो ।
- बेर्ना सारेको ६० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- फल सरदर १.६ के.जी. सम्मको तौल भएको ।
- उत्पादन १५-१६ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२) नेपा बल (Nepa Ball)

- बर्णसंकर जात । अगौटे जात हो ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

ड) चाइनिज बन्दा अँग्रेजी नाम : Chinese cabbage

बैज्ञानिक नाम: *Brassica chinensis*

१) स्प्रीझ सन ६० (Spring Sun 60)

- खुला सेंचन हुने जात । बोटको उँचाइ २५-३० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७५-८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- मध्यपहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन २०-२५ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२) एन ७ (N 7)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ४२ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ९५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्यपहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ४२ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३) सी आर चुन डाई जील (C R Chun Dai Gil)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५-२५ से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ६५-७० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ४०-५० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्यपहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

४) ब्ल्युज (Blues)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ मध्यम हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ५५-६० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्यपहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

५) विण्टर भिजिटर (Winter Visitor)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ४२ से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ९० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्यपहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ९०-११० मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

च) गोलभेंडा अङ्ग्रेजी नाम : Tomato

बैज्ञानिक नाम : *Lycopersicon esulentum*

१. पुसा रुबी

- खुला सेंचन हुने जात, *Indeterminate type*, बेर्ना सारेको ६० दिनमा उत्पादन लिन सकिने अगौटे जात हो।
- फल पुरा गोलाकार हुदैन र मध्यम गहिरो नलीहरु (Slight medium furrows) हुन्छ। उत्पादन १५ मे.टन/हे. हुन्छ।
- समान रातो फल, एक फलको तौल ५०-७५ ग्राम हुन्छ र पात तुलनात्मक रूपमा साँगुरो हुन्छन्।
- ६०-६५ दिनमा फल टिप्प तयार हुन्छ, बीउको मात्रा धैरै हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०४६ सालमा उन्मोचित गरिएको।

२) रोमा (Roma)

- खुला सेंचन हुने जात, Determinate type बेर्ना सारेको ६५-७० दिनमा उत्पादन लिन सकिने मध्यम जात हो ।
- फल अण्डाकार, नरम, चिल्लो, समान रूपमा बाक्लो, दुई भाग (Bi-chambered) हुने र बीउको मात्रा थोरै भएको हुन्छ ।
- एक फलको तौल ६०-८० ग्राम हुन्छ, पात चौडा र आलुको पात जस्तो हुन्छ । ६५- ७० दिनमा फल टिप्प तयार हुन्छ, ।
- उत्पादन १२-१५ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- एकै पटकमा फल्ने हुनाले बोट होचो र भाङ्गिने किसिमको हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

३) मनप्रेक्स (Monprecos)

- खुला सेंचन हुने जात, Indeterminate type बेर्ना सारेको ८०-९० दिनमा उत्पादन लिन सकिने मध्यम अगौटे जात हो ।
- फल ग्लोब आकारको, नरम, समान रातो, Bi-trichambered, कसिलो र बीउको मात्रा थोरै भएको हुन्छ ।
- एक फलको तौल ७५-१०० ग्राम हुन्छ ।
- ८०- ९० दिनमा फल टिप्प तयार हुन्छ ।
- पटक पटकमा फल्ने हुनाले बोट ठूलो र सिधा हुन्छ ।
- मध्य र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन २०-४० मे.टन/हे. हुन्छ । २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

४) एन.सि.एल-१ (N.C.L-1)

- खुला सेंचन हुने जात, गर्मी र ओइलाउने रोग सहन सक्ने जात जुन बेर्ना सारेको ६५-७० दिनमा उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- फल आरु आकारको, अलि अलि गोलाकार, कसिलो बाक्लो छाला भएको, हल्का रातो रङ्गको हुन्छ । उत्पादन २०-३० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- एक फलको तौल ६०-७५ ग्राम हुन्छ ।
- पटक पटकमा फल्ने हुनाले बोट ठूलो र सिधा हुन्छ ।
- तराई, र मध्य उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको । यसको पुरानो नाम सि एल-११३१ हो

५) सूजना (Srijana)

- गोलभेंडामा नेपालको पहिलो वर्णसंकर जात, फल रातो मुटू आकारको टुप्पा तीखो भएको हुन्छ ।
- फलको बोका बाक्लो (४ - ४.८ मिलिमिटर) हुनुका साथै फलको स्वाद मध्यम अमिलो हुन्छ ।
- Indeterminate type बोटको उँचाई ४.५ देखि ५ मिटर सम्म हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७५-८० दिनमा फल तयार हुन्छ ।
- ९ देखि १० महिनाको अवधि सम्म फल टिप्पन सकिन्छ ।
- एक फलको तौल ६० देखि ८० ग्राम (मध्यम) हुन्छ ।
- ओईलाउने रोग (ब्याक्टेरीयल वील्ट) सहन सक्ने ।
- मध्य पहाडको ८००-१६०० मिटर र तराईको १५० मिटर भन्दा माथिका उर्वर तथा सिंचित क्षेत्रहरूको लागि सिफारीश गरिएको
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- बेर्ना सार्ने समय तराईमा भाद्र देखि पौष (खुलाखेतबारीमा), मध्य पहाडमा आषाढ-भाद्र (प्लाष्टिक घरभित्र) र फाल्तुन(खुलाखेतबारीमा)

६) स्वरक्षा (Swaraksha)

- वर्णसंकर जात । उत्पादन प्रति हेक्टर ८०-९० मेटिक टन ।
- होंचो बिरुवा ४०-५० से. मी सम्म अग्लो हुने ।
- बेर्ना लगाएको ७५ दिनदेखि ८० दिनमा फल तयार हुने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

७) एन. एस. २५३५ (N.S. 2535)

- होंचा बिरुवा, ३५-४५ से. मी. सम्म अग्लो हुने ।
- ७५ - ८० दिनमा फल तयार हुने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- उत्पादन १४०-१५० मेटन/हेक्टर हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

८) डालिला (Dalila)

- वर्णसंकर जात । फलको तौल प्रति दाना ४०-५० ग्राम हुन्छ ।
- फल लाग्ने क्षमता राम्रो भएको गर्मी समयमा रोप्नको लागी उपयुक्त, फल खाँदिलो हुन्छ । बोटको उँचाई १२० से मि हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ६०-७० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ३०,००० के.जी./ हेक्टर हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

९) माधुरी (Madhuri)

- वर्णसंकर जात ।
- फल आकर्षक रातो रङ्गको, अणडाकार धेरैदिन टिक्ने र नफुट्ने हुन्छ । प्रतिबोट सरदर ६५ बटा फल फल्छ ।
- बोटको उँचाइ ११५ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५० दिनमा फुल फुल्छ ।
- बेर्ना सारेको ८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- फलको तौल प्रति दाना ५० ग्राम हुन्छ ।
- उत्पादन १,२०,००० के.जी./ हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१०) जमुना (Jamuna)

- वर्णसंकर जात ।
- फल आकर्षक रातो रङ्गको, चाडै नकुहिने र भण्डारण गर्न सजिलो हुन्छ । प्रतिबोट सरदर १०० बटा फल फल्छ ।
- बोटको उँचाइ ११५ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ८५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन १,२०,००० के.जी./ हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

११) एन.एस. ७१९ (N.S. 719)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ४८-५५ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७८-८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ८०-९० मे.टन हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाड र रिभर बेसीनको लागि सिफारीश गरिएको छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१२) यरेका (Eureka)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १६० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १०२ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ९३.७ मे.टन हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१३) सार्वेरा (Savera)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १५० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १०५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ११३ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१४) एस्ट्रा ७१७ (Astra 717)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १३० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १०३ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन १३१ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१५) मारिना (Marina)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १५० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १०५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ११३ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१६) गौरव ५५५ (Gaurav 555)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ २५०–३०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १००–१०५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन १०६ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१७) जिको (Xico)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १३५ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १०४ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन १४० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१८) स्पेक्ट्रा (Spectra)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १३० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको १०१ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन १२२ मे.टन हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।

१९) नोभा (Nova)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १४० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको १०७ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन १५२ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२०) माकिस (Makis)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १२० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ६०-७० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ३० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२१) ओपेल (Opel)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १८० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ८५-९० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ५६ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई ,मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२२) भि.एल ४४३ (VL 443)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १३५ से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको १०४ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन १४० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२३) अमिता (Ahmita)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १२० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ९५-१०० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ९६.२ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२४) एन.एस. द९५ (NS 815)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ३०-३६ से.मी. हुन्छ।
- वेर्ना सारेको ७०-८० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ८०-१० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२५) एन.एस (NS 53)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ३५-४० से.मी. हुन्छ।
- वेर्ना सारेको ८०-८५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ९०-१०० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२६) सेन्स (Sens)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १६५ से.मी. हुन्छ।
- वेर्ना सारेको १०७ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ११५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२७) सेरेस (Ceres)

- बर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५० से.मी. हुन्छ।
- वेर्ना सारेको ११२ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन १०५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

छ) काँको अँग्रेजी नाम: **Cucumber**

बैज्ञानिक नाम: *Cucumis sativus*

१) कुशले (Kushle)

- खुलासेचन हुने जात। फल हल्का हरियो, १५ - २५ से.मी. लामो, भेटनोको अर्को तर्फ बढी सेतो काँडा उम्रेको जस्तो देखिने, खाँदा मिठो स्वादको हुन्छ।
- अगौटे जातको काँको हो, वीउ रोपे को ७५ देखि ८० दिनमा पहिलो पटक टिप्प सकिन्छ। उत्पादन १५-१८ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित भएको।

२) निन्जा १७९ (Ninja 179)

- वर्णसंकर जात । फल २० - २५ से. मी. लामो हरियो रंगको हुन्छ ।
- बोट उँचाइ ३१० से.मी. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- बेर्ना सारेको ३५ दिनमा पहिलो पटक टिप्प सकिने र उत्पादन ६३ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- साउन भदौमा उत्पादन लिन सकिने हुँदा अगौटे बालीको रूपमा लिन सकिन्छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३) हिरो (Hero)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १५६ से.मी. हुन्छ ।
- हरियो सेतो आकर्षक रङ्गमा बाटुलो लामो फल फल्छ । फल रोग र तितो कम लाग्नुका साथै वजनदार हुन्छ ।
- प्रतिबोट सरदर २५ फल र १ फल बराबर २५० ग्राम तौल हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४७ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ७०,००० के.जी./हे. हुन्छ ।
- तराईको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

४) हिमालय (Himalaya)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १५८ से.मी. हुन्छ ।
- हल्का हरियो रङ्गको गोलो लामो सलक्क परेको फल फल्छ ।
- प्रतिबोट सरदर २० फल र १ फल बराबर ३०० ग्राम तौल हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ६३,७०० के.जी./हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

५) जुबोराज ४११ (Juboraj 411)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १६० से.मी. हुन्छ ।
- गोलो सलक्क परेको सेतो आकर्षक रङ्गको फल फल्छ ।
- प्रतिबोट सरदर २४ फल र १ फल बराबर २५० ग्राम तौल हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ७६,५०० के.जी./हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

६) एन.एस. ४०४ (N.S. 404)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५०-१६० से.मी. हुन्छ र बेर्ना सारेको ३०-४५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- प्रतिबोट ३०-३२ फल लाग्ने र प्रति फलको तौल २००-२२० ग्राम हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

७) एन.एस. ४०८ (N.S. 408)

- वर्णसंकर जात।
- बोटको उँचाइ १५०-१६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४३-४५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- प्रतिबोट ३०-३२ फल लाग्ने र प्रति फलको तौल २००-२२० ग्राम हुन्छ। तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

८) चांदनी (Chandani)

- वर्णसंकर जात।
- बोटको उँचाइ २५०-३०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ३६ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ५८ मे.टन/हे. हुन्छ।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

९) मालिका ९९९ (Malika 999)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २८० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ३७ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ५८ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराईको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१०) कोपिला (Kopila)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २८०-३०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ३५-३६ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ६५ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

११) हिमाल (Himal)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २८० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ३५-३७ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ६० मे.टन/हे. हुन्छ।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१२) रमिता (Ramita)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २८०-३०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ३५-३८ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ६३ मे.टन/हे. हुन्छ।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१३) सालिनी (Salini)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २९५ से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ३६-४६ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ५४ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफरीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१४) पार्वती ४७८ (Parvati 478)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २७०-३०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ३५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ६० मे.टन/हे. हुन्छ।
- मध्य पहाडको लागि सिफरीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१५) मनिषा (Manisha)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २८५ से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ३५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ६० मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१६) गरिमा (Garima)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ३०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४५-४८ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ५५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१७) साहिनी १ (Sahini 1)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २८०-३०० से.मी. हुन्छ।
- वेर्ना सारेको ३६ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ६८ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराईको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१८) बेली (Beli)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ३४५ से.मी. हुन्छ।
- वेर्ना सारेको ४० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ५०-७० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१९) कसिन्दा (Kasinda)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५० से.मी. हुन्छ।
- वेर्ना सारेको ३५-३८दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन १५-२० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२०) कनेना (Kanena)

- वर्णसंकर जात।
- बोटको उँचाइ १५० से.मी. हुन्छ।
- वेर्ना सारेको ३५-४० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन १५-२० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२१) सिमरन (Simran)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २८०-३०० से.मी. हुन्छ।
- वेर्ना सारेको ३५दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ६३ मे.टन/हे. हुन्छ।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२२) कर्मा (Karma)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३१० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ३५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ६३ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२३) गौरी ७५७ (Gauri 757)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ २८० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ३५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ६३ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२४) सञ्जय (Sanjaya)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ २७०-३०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ३५-३७ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ६१ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२५) नेपा टुसी (Nepa Tusi)

- वर्णसंकर जात । बेर्ना सारेको ४०-५० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२६) नेपा टुसी ००५ (Nepa Tusi 005)

- वर्णसंकर जात । बेर्ना सारेको ४०-५० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२७) नेपा टुसी १०३ (Nepa Tusi103)

- वर्णसंकर जात । बेर्ना सारेको ४०-५० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२८) ड्याडी २२३१ (Daddy2231)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ २५० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ३५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ३०-४० मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२९) लक्किक स्टार (Lucky Star)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ २५० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ३५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ३०-४० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३०) डाइनेष्टी (Dynasty)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४२ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४०-६० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३१) म्याजेष्टी (Mefesty)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३४५ से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ५०-७० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३२) सीता ८८८ (Sita 888)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ २८०-३०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ३४ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ६६ मे.टन हुन्छ ।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३३) साहिनी २ (Sahini 2)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ २८०-३०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ३७ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ६६ मे.टन हुन्छ ।
- तराईको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

ज) लौका अँग्रेजी नाम: **Bottle gourd**

बैज्ञानिक नाम: *Lagenaria siceraria*

१) कावेरी (**Kaveri**)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५०-१६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४५-५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ४०-५० मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

२) एन.एस. ४२१ (**N.S. 421**)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५०-१६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४५-५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ४४-५६ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

३) एन.एस ४४३ (**N.S. 443**)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५०-१६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४३-५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ३०-४० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

४) अनमोल (**Anmol**)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ४००-५०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ६० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन १२ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

भ) घिरौला अँग्रेजी नाम : **Sponge gourd**

बैज्ञानिक नाम : *Luffa cylindrica*

१) कान्तिपुरे (**Kantipure**)

- बेर्ना लगाएको ११०-१२० दिनमा पहिलो उत्पादन लिन सकिने।
- फल हल्का हरियो देखि हरियो रङ्गको लामो हुन्छ।
- फलको लम्बाई लगभग ५०-७५ से.मी. हुन्छ।
- बोट ठूलो लहरे हुन्छ। उत्पादन १५-१८ मे.टन/हे. हुन्छ।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित भएको। यसको पुरानो नाम काठयाण्डु लाईरग्रीप हो।

२) न्यू नारायणी (New Narayani)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३५०-४०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन १३ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३) एन.एस. ४४१ (N.S.441)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १५०-१६० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४०-४५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन २०-३० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

४) एन.एस. ४४५ (N.S.445)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १५०-१६० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४०-४५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन २४-३६ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

५) गिता (Gita)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३५०-४०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ३८ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

ज) पाटे घिरौला अङ्ग्रेजी नाम : Ridge gourd

बैज्ञानिक नाम : *Luffa acutangula*

१) ह्यु क्यु ५०१ (Huay Kaew 501)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३५०-४०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन २३ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२) भिसेट सि सि १६५ (Viset CC 165)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ४००-५०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ३५-४० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ३० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३) एन.एस. ४०१ (NS 401)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १५०-१६० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४०-४५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४४-४८ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

ट) फर्सी अङ्ग्रेजी नाम : **Pumpkin**

बैज्ञानिक नाम : ***Cucurbita muschata***

१) सोनार ०२२ (Sonar 022)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ४००-६०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७५-८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ५५ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

ठ) स्क्वायस फर्सी अङ्ग्रेजी नाम : **Squash**

बैज्ञानिक नाम : ***Cucurbita moschata***

१) असारे स्क्वायस (Asare Squash)

- खुला सेंचतहुने जात । फल खैरो हरियो रङ्ग भएको अगौटे जात हो ।
- फल Cylindrical, Blocky र Smoothly Bulbed हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ६०-८० दिनमा पहिलो उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- उत्पादन ९७.८ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ । २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

२) अन्ना १०१ (Anna 101)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३६-५० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ६५-७० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४०-५० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३) अन्ना २०२ (Anna 202)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३६-५० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ६५-७० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ३६-४० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

४) अन्ना ३०२ (Anna 302)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ३६-५० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ६५-७० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

५) सनी हाउस (Sunny House)

- वर्णसंकर जात । वेर्ना सारेको ५०-५२ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ५१.८ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

६) ट्रु ग्रीन (True Green)

- वर्णसंकर जात । उत्पादन २९.९ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ३८-४३ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

७) सोन्डो भी (Sondo V)

- वर्णसंकर जात । उत्पादन २४.९ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ३८-४३ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

८) लङ्घ ग्रिन (Long Freen)

- वर्णसंकर जात। बेर्ना सारेको ५३-५८ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन २४.९ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

९) हनी डेजर्ट (Honey Desert)

- वर्णसंकर जात। उत्पादन १८ मे.टन/हे. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ९०-९५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१०) दाभिन्च (Davinch)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ४०-५० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ६०-७५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन १०५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

११) जुकिनी (Zucchini)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २५-३० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ५०-५५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ११० मे.टन/हे. हुन्छ। २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

ड) चिचिण्डा अँग्रेजी नाम : Snake gourd

बैज्ञानिक नाम : *Trochosanthes anguina*

१) कर्णाली (Karnali)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ४००-५०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको।
- उत्पादन ३० मे.टन/हे. हुन्छ। २०६७ सालमा पञ्जीकृत गरिएको।

२) हरियाली (Hariyali)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ४००-५०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरीएको।
- उत्पादन ३० मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको।

३) तीते करेला अँग्रेजी नाम : **Bitter gourd**
बैज्ञानिक नाम : ***momordica charantia***

१) हरियो करेला

- बोट ठूलो, हरियो, लहरे प्रकृतिको र पात गहिरो काटिएको (Lobed) अगौटे जात हो । बोटको टुप्पातिर भुस धेरै हुन्छ ।
- फल २०-२५ से.मी. लामो, ७-८ smooth ridges भएको र Club shape को हुन्छ । उत्पादन १२-१६ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- फल पहिले हरियो र पाकेपछि पहेलो हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४०-४५ दिनमा उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- यसको पुरानो नाम पुसा दोमौसमी हो ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

२) एन.एस ४३३ (NS 433)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १५०-१६० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४०-५० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ४०-४५ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३) चन्द्रा (Chandra)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ २५०-३०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४८-५० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई, र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन १९.८ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

४) लक्ष्मी ५५५ (Laxmi 555)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ २५०-३०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई, र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन २८ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

५) पीपल (Pipal)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ २५०-३०० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई, र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन २०.९ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

६) शिव (Shiva)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ३०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४८-५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई, र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन २१.४ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

७) गंगा (Ganga)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २५०-३०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४०-४५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराईको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन २४ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

८) हीरा (Hira)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ३०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४८-५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराईको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन २४.३ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

९) पाली (Palee)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ७०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ५० मे.टन/हे. हुन्छ। २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१०) सेती ४४४ (Seti 444)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २५०-३०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४६-४८दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन २६.९ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

११) कोमल (Komal)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २५०-३०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४८-५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ३५.६ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१२) सम्बृद्धि (Sambridhi)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २५०-३०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४८-५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ३५.८ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१३) एन.एस. ४५३ (NS 453)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५०-१६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४०-५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ४०-४५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१४) एन.एस. ४५४ (NS 454)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५०-१६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४०-५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ४०-४५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१५) एन.एस. १०२४ (NS 1024)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५०-१६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४०-५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ४०-४५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१६) एन.एस. ४३१ (NS 431)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५५-१६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४०-५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ४०-४५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१७) एन.एस. ४३४ (NS 434)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५५-१६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ४०-५० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ४०-४५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

ण) तर्बुजा अँग्रेजी नाम : Water melon
बैज्ञानिक नाम : *Citrullus lanatus*

१) लक्ष्मी ७४७ (Laxmi 747)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ४००-५०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ७०-७५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराईको लागि सिफारीश गरिएको।
- उत्पादन २०.५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको।

२) लक्ष्मी ७६७ (Laxmi 767)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ४००-५०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ७५-८० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ३०.५ मे.टन/हे. हुन्छ। तराईको लागि सिफारीश गरिएको।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको।

त) मला : अँग्रेजी नाम: Radish

बैज्ञानिक नाम : *Raphanus sativus*

१. मिनो अर्ली (Mino Early)

- खुला सेंचन हुने जात। जरा सेतो, तलतिर टुप्पिदै गएको, ८-१० से.मी. मोटाई र मध्यम कसिलो। ३००-४०० ग्राम तौल भएको।
- केही पिरोको साथै गुलियो स्वाद भएको।
- पात गाढा हरीयो, पात काटिएको र पातहरु ठाडो नगाई तेर्सिएका हुन्छन।
- जराको टुप्पाका पातहरु गोलकार घेरा भित्र हुन्छन।
- फूलको रंग सेतोमा Pink मिसिएको हुन्छ।
- सरदर ताजा तरकारी उत्पादन मे.टन/हे. : २६
- सिफारीश गरिएको भौगालिक क्षेत्र : तराई, पहाड र उच्च पहाड का सिंचित भूमि
- बाली लिने समय (दिनमा) : ४०-४५
- सरदर बालीको उँचाई (से.मी.मा) : ३३-३४ (जरा)
- २०४६ सालमा उन्मोचित भएको।

२. प्यूथाने रातो (Pyuthane Rato)

- खुला सेंचन हुने जात यो पछौटे जात हो जुन पहिलो बाली लिन बीउ छरेको ७०-८० दिन लाग्छ ।
- पात सिधा हरियो र पातको नसा पनि रातो रातो खालको हुन्छ ।
- जरा ३०-४० से.मी. लामो, बाक्लो, माथिबाट तल केही सानो हूदै गएको, बाहिरी भाग रातो र सेतो भाग मिसिएको,
- पात नगण्य मात्रामा काटीएको, स्वाद मन्द पिरो,
- फुल गूलावी सेतो, बीउ साना र चेप्टो हुन्छ ।
- सरदर ताजा तरकारी उत्पादन मे.टन/हे. : ४३
- सरदर बीउ उत्पादन केजी./रोपनी : ३५
- सिफारीश गरिएको भौगालिक क्षेत्र : मध्य पहाड
- बाली लिने समय (दिनमा) : ७०-८०
- २०५१ सालमा उन्मोचित भएको ।

३. चालीस दिने (Chalis Dine)

- खुला सेंचन हुने जात । अगौटे जात जून बीउ छरेको ३५-४५ दिनमा बाली लिन तयार हुन्छ ।
- पात सिधा, पुरै हल्का हरियो र भुस नभएको, र नकाटिएको हुन्छ ।
- जरा १३ (१५ से.मी. लामो, गूलियो र पुरासेतो र टुप्पो धैरै बाडिएको हुन्छ ।
- सरदर ताजा तरकारी उत्पादन मे.टन/हे. : २८
- सरदर बीउ उत्पादन केजी./रोपनी : ३५
- सिफारीश गरिएको भौगालिक क्षेत्र : मध्य पहाड
- बाली लिने समय (दिनमा) : ३५-४५
- सरदर बालीको उंचाई (से.मी.मा) : ३३-३४
- २०५१ सालमा उन्मोचित भएको ।

४) टोकिनासी (Tokinashi)

- खुला सेंचन हुने जात । यो तापक्रम सहन सक्ने पछौटे जात हो जुन बीउ छरेको ५०-५५ दिनमा बाली लिन तयार हुन्छ ।
- जरा १५-२० से.मी. लामो, माथिबाट तल केही सानो हूदै गएको, सेतो रङ्गको हुन्छ । पात काटिएको Serrated हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ५२-६० दिनमा बाली लिन तयार हुन्छ ।
- मध्य पहाड (११००-१७०० मि.) को लागि सिफारीश गरिएको छ, पात गाढा हरियो र लामो हुन्छ । २०५१ सालमा पञ्जीकरण गरिएको ।

५) धनकुटे (Dhankute)

- खुला सेंचन हुने जात । उत्पादन ५२ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ५५-६० दिनमा बाली लिन तयार हुन्छ ।
- मध्य पहाड (११००-१७०० मि.) को लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०५१ सालमा पञ्जीकरण गरिएको ।

६) ह्वाईट नेक (White Neck)

- खुला सेंचन हुने जात । यो तापक्रम सहन सक्ने पछाईटे जात हो । जुन बीउ छरेको ६०-६५ दिनमा बाली लिन तयार हुन्छ ।
- जरा ३५ से.मी. लामो र ६-८ से.मी. मोटाइ , माथिबाट तल केही सानो हुँदै गएको, सेतो रङ्गको हुन्छ ।
- पात सिधा र हल्का हरियो हुन्छ । उत्पादन ३५ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- मध्य पहाड को लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- जरा सफा सेतो र मध्यम पिरो हुन्छ । २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

७) अल सीजन ट्वाइट (All Season White)

- खुला सेंचन हुने जात । बोटको उँचाइ १२-१५ से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ७० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन २०-३० मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

८) मिनो अर्ली लङ्ग ट्वाइट (Mino Early Long White)

- खुला सेंचन हुने जात । बोटको उँचाइ १२-१५ से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ५५-६० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन २०-३० मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

९) एनि सिजन (Any Season)

- खुला सेंचन हुने जात । बोटको उँचाइ ८०-८५ से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ७० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४०-६० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१०)ग्रीन बो (Green Bow)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ७५-८० से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ६५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ४०-६० मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

११) ग्रीन नेक (Green Neck)

- खुला सेंचन हुने जात । बोटको उँचाइ १०-१२ से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ४०-४५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ५०-७० मे.टन/हे. हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१२) लङ्ग व्हाईट मिनोङ्ग (Long White Minong)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १२-१५ से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ६० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ४०-६० मे.टन/हे. हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१३) बि.एन. ४२९ (B.N. 429)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १०-१२ से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ६० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- मध्यपहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ४०-४५ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१४) सिन्जिन (Sinjin)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १२-१५ से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ६५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ४०-४५ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१५) वाइ आर व्हाईट स्प्रीङ्ग (Y.R. White Spring)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ८६-९० से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ६०-६५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ४०-६० मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१६) मिनो अर्ली लङ्ग व्हाईट (Mino Early Long White)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १२-१५ से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ५५-६० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफरीश गरिएको छ ।
- उत्पादन २०-३० मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

१७) ट्रॉपिकल क्रस (Tropical Cross)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ४५-५० से.मी. हुन्छ।
- बीउ रोपेको ४०-४५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ४०-६० मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

थ) गाजर अँग्रेजी नाम : **Carrot**

बैज्ञानिक नाम : *Daucus carota*

१) नान्टिस फोर्टे (Nantes Forte)

- खुला सेंचन हुने जात। जराको भित्रि र बाहिरी भाग सुन्तला रङ्गको, चिल्लो र टुप्पातीर को भाग Blunt हुन्छ।
- बीउ रोपेको बीउ रोपेको बीउ रोपेको १०-१०० दिनमा बाली लिन सकिने। जराको लम्बाई १५-२० से.मी. हुन्छ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन १२ मे.टन/हे. हुन्छ। २०४६ सालमा उन्मोचित भएको।

२) कुरोदा मार्क II (Kuroda Mark II)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १० से.मी. हुन्छ।
- जरा हल्का सुन्तला रङ्गको, चिल्लो र एकनासको हुन्छ।
- बीउ रोप्ने समय श्रावण देखि कार्तिक सम्म।
- बीउ रोपेको ५०-६० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ५-७ टन/हे. हुन्छ। २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

३) नेपा ड्रिम (Nepa Dream)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ५७.६ से.मी. हुन्छ।
- बीउ रोपेको १२० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन २५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

४) सिरमा (Sigma)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ५७.६ से.मी. हुन्छ।
- बीउ रोपेको १२० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन २५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

५) न्यू कुरोदा (New Kuroda)

- खुला सेंचन हुने जात । बोटको उँचाइ १२-१५ से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको १०० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ५०-६० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

द) सलगम अँग्रेजी नाम : Turnip

बैज्ञानिक नाम : *Brassica campestris var rapa*

१) पर्पल टप (Purple Top)

- पात गहिरो काटिएको गाढा हरियो रङ्गको हुन्छ ।
- जरा Globe आकारको सेतो रङ्गको र घाममा देखिएको भाग प्याजी रङ्गको हुन्छ । यसको पुरानो नाम पर्पल हवाइट ग्लोब हो ।
- बीउ रोपेको ६०-७० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन २३ मे.टन/हे. हुन्छ । २०४६ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

२) फुयुनोसो (Fuyunoshō)

- बर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ १२-१५ से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ५०-६० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन १०-१८ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

ध) चकन्दर अँग्रेजी नाम : Beet root

बैज्ञानिक नाम : *Beta vulgaris*

१) मधुर (Madhur)

- खुला सेंचन हुने जात । बोटको उँचाइ २५-३० से.मी. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ६०-७० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरीएको ।
- उत्पादन २४-३६ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

न) प्याज अँग्रेजी नाम : Onion

वैज्ञानिक नाम : *Allium cepa*

१) नासिक ५३ (N-53)

- गाना थेप्चो गोलो आकारको, रातो रङ्गको मध्यम पिरो हुन्छ ।
- बोटको उँचाइ तराईमा ४०-५० से.मी. र मध्य पहाडमा ५२ से.मी. हुन्छ ।
- उत्पादन तराईमा २० मे.टन./हे. र मध्य पहाडमा १६.६ मे.टन./हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा जात अनुमोदन, उन्मोचन तथा दर्ता उपसमितिले जात दर्ताकोलागि सिफारीश गरेको ।

२) रेड क्रियोल (Red Creole)

- गाना, गाढा रातो रङ्ग भएको मध्यम जात हो ।
- वेर्ना सारेको १६०-१८० दिनमा उत्पादन लिन सकिने ।
- गानोको तौल सरदर १७५ ग्राम हुन्छ । उत्पादन १५ मे.टन./हे. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- तराईमा कार्तिक देखि मंसिर, मध्य पहाडमा भाद्र देखि कार्तिक र उच्च पहाडमा फाल्गुण देखि चैत्र सम्म लगाउने ।
- २०४६ सालमा उन्मोचित भएको ।

३) सुपरेक्स (Superex)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ मध्यम हुन्छ ।
- तराई, र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

४) टी आइ १७२ (TI- 172)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ मध्यम हुन्छ ।
- तराई, र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

५) कास (Cass)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ५८.६ से.मी. हुन्छ ।
- २५० दिनमा वाली लिन सकिने ।
- तराई, र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन ६० मे.टन./हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

६) भेनस (Venus)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ९० से.मी. हुन्छ।
- ३०० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई, र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ४५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

७) विन्टर सिल्वर (Winter Silver)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ९५ से.मी. हुन्छ।
- ३०० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई, र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ४५ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

प) तने बोडी अङ्ग्रेजी नाम : **Asparagus bean**

बैज्ञानिक नाम : *Vigna unguiculata var sesquipedalis*

१) खुमल तने (Khumal Red)

- लामो कोसा भएको लहरे प्रकृतिको पछाईटे जात हो।
- कोसाको लम्बाई ३०-४५ से.मी. सम्म हुन्छ।
- कोसाको रङ्ग हल्का हरियो र बीउ रातो रङ्गको हुन्छ।
- उत्पादन ४-५ टन/हे. (ताजा कोसा)। खुला सेंचन हुने जात।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- बिउ रोपेको ६०-७० दिनमा बाली तयार हुने।
- यसको पुरानो नाम खुमल रातो हो।
- २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको।

२) सर्लाही तने (Sarlahi Tane)

- हल्का हरियो कोसा भएको लहरे प्रकृतिको अगौटे जात हो।
- खुला सेंचन हुने जात। कोसाको लम्बाई २५-३० से.मी. हुन्छ।
- बीउ पहिले सेतो र पाकेपछि कालो हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाड र लागि सिफारीश गरिएको छ।
- बीउ रोपेको ५०-६० दिनमा बाली लिन सकिन्छ।
- यसको पुरानो नाम सर्लाही कालो हो। २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको।

३) चन्द्रा ०४१ (Chandra 041)

- खुला सेंचन हुने जात। बीउ रोपेको ४८ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरीएको।
- उत्पादन ३३ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको।

४) यार्डलंग बिनः पाली (Yard Long Bean: Palee)

- वर्णसंकर जात ।
- बीउ रोपेको ४५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ५० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

५) डबल हार्भेष्ट (Double Harvest)

- खुला सेंचन हुन जात । एक मिटर लामो कोसा हुने ।
- तराई र मध्य पहाड को लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

फ) बोडी (तरकारी प्रयोगकोलागि) अँग्रेजी नाम: Cowpea

बैज्ञानिक नाम : *Vigna unguiculata*

१) मालेपाटन १ (Malepatan 1)

- खुला सेंचन हुने जात । कम रेशा र भएको रेशा पनि नरम हुने, थाँको दिनुनपर्ने होंचों बोट ।
- कोसाको लम्बाई २१-२५ से.मी. सम्म हुन्छ ।
- कोसा हल्का हरियो र बीउ खैरो रङ्गको हुन्छ ।
- उत्पादन ५.८-१०.६२ टन/हे. (ताजा कोसा) र बीउ ८००-१००० के.जी./हे ।
- ३०० देखि ९६० मिटर उचाई सम्मका सिंचित खेत, बारी र टार क्षेत्रको लागि सिफारीश गरिएको छ । ताजा तरकारी उत्पादनको लागि फाल्नुणको मध्य देखि भाद्रको मध्यसम्म बीउ छर्न सकिन्छ । तर अषाढ श्रावणमा रोप्दा बोट सानो हुने, लहरा जाने र कोसा कम लाग्ने हुन्छ ।
- २०६७ सालमा जात अनुमोदन, उन्मोचन तथा दर्ता उपसमितिले जात उन्मोचनको लागि सिफारीश गरेको ।

ब) सिमी अँग्रेजी नाम : French bean

बैज्ञानिक नाम : *Phaseolus vulgaris*

१) त्रिशुली घ्यू सिमी

- लहरे प्रकृतिको मध्यम जातको सिमी हो ।
- कोसाको लम्बाई २०-२५ से.मी. हुन्छ ।
- कोसा हरियो रङ्गको, लामो आकारको, रेशामुक्त, पोटिलो भाँच्न सजिलो हुन्छ । खुला सेंचन हुने जात ।
- बिउ कफी रङ्गको र eye ring प्याजी रङ्गको हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ७०-७५ दिनमा बाली लिन सकिन्छ ।
- उत्पादन १४ टन/हे. हुन्छ । २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।
- मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- यसको पुरानो नाम केण्टुकी वण्डर हो ।

२) भाङ्गे सिमी-१ (Jhyange Simi-1)

- बोट भाङ्गीने किसिमको हुन्छ । खुला सेंचन हुने जात ।
- बीउ रोपेको ५०-५५ दिनमा उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- कोसा गाढा हरियो रङ्गको १५ से.मी. लम्बाई भएको हुन्छ ।
- उत्पादन ९ मे.टन/हे. हुन्छ । यसको पुरानो नाम कन्टेण्डर हो ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

३) मन्दिर

- खुला सेंचन हुने जात । उत्पादन १२ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ४६ दिनमा उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरीएको ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

भ) केराउ अँग्रेजी नाम: Pea

बैज्ञानिक नाम: *Pisum sativum*

१) सर्लाही आर्केल (Sarlahi Arkel)

- कोसाको दुबैछेउ साँगुरो र ७-८ गेडा भएको अगौटे जात हो ।
- रोपेको ४०-५० दिनमा फूल फुल्छ ।
- बीउ रोपेको ६०-६५ दिनमा उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ । खुला सेंचन हुने जात । यसको पुरानो नाम आर्केल हो ।
- उत्पादन ५-७ मे.टन/हे.(हरियो कोसा) । २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

२) न्यू लाईन (New Line)

- खुला सेंचन हुने जात ।
- कोसा सिधा र हरियो रङ्ग भएका मध्यम देखि पछौटे जात हो ।
- बोट मध्यम उचाई भएको र पात गाढा हरियो रङ्गको हुन्छ ।
- बीउ रोपेको ८५-९० दिनमा उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- उत्पादन ६-८ मे.टन/हे.(हरियो कोसा) ।
- तराई र मध्य पहाड लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- यसको पुरानो नाम न्यू लाईन पर्फेक्सन हो ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

३) सिक्किमे (Sikkime)

- कोसा छोटो, हल्का हरियो रङ्ग भएको, पछौटे जात हो ।
- बोट अग्लो र पात फराकिलो, हल्का हरियो रङ्गको हुन्छ ।
- बीउ पोटिलो, घ्यू रङ्गको र चिल्लो हुन्छ ।
- बीउ रोपेको १०५-११० दिनमा उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- खुला सेंचन हुने जात । यसको पुरानो नाम सिक्किम स्थानीय हो ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

म) खर्सानी अँग्रेजी नाम: Chilli

बैज्ञानिक नाम: *Capsicum annum*

१) ज्वाला (Jwala)

- लामो सुरिलो (Slender) आकारको फल भएको अगौटे जात हो ।
- फल पाँहले हरियो र पाकेपछि रातो रङ्गको हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ६०-७० दिनमा उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ । ताजाफल उत्पादन २५-३० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- यसको पुरानो नाम पुसा ज्वाला हो ।
- खुला सेंचन हुने जात । २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

२) कर्मा ७४७ (Karma 747)

- वर्णसंकर जात । बोटको उचाई ८० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ७० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- ताजाफल उत्पादन ४० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३) कर्मा ७७७ (Karma 777)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ८० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ६५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- ताजाफल उत्पादन ६० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

४) नेपा हट (Nepa hot)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको १२०दिनमा बाली लिन सकिने।
- ताजाफल उत्पादन ४० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

५) एन.एस.१७०१ (NS 1701)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ९०-१०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ७५-८५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- ताजाफल उत्पादन ८०-९० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडका नदी किनारहरुको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

६) एन.एस.११०१ (NS 1101)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ९०-१०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ७०-८० दिनमा बाली लिन सकिने।
- ताजा उत्पादन ७०-७४ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडका नदी किनारहरुको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

७) गोली (Goli)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ९५-११० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ७०-८० दिनमा बाली लिन सकिने।
- ताजाफल उत्पादन ७०-७६ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडका नदी किनारहरुको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

८) ओमेगा (Omega)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ११५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- ताजाफल उत्पादन ५० मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

९) आकाश (Akash)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ९०-१०० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ७५-८५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- ताजाफल उत्पादन ५०-५६ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडका नदी किनारहरूको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१०) मार्शल (Marshal)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १५० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ११५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- ताजाफल उत्पादन ३५ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

११) बिग मामा ३ (Big Mama 3)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ११० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ९५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- ताजाफल उत्पादन ५० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१२) सुपर तारा (Super Tara)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ १६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ११८ दिनमा बाली लिन सकिने।
- ताजाफल उत्पादन ४० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

१३) अन्ना नं ३. (Anna No 3)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ २०-२८ से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ७०-७५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ४०-४४ मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

य) भेडे खुर्सानी अँग्रेजी नाम : Sweet Pepper

बैज्ञानिक नाम: *Capsicum Annum*

१) क्यालिफोर्न (Californ)

- खुला सेंचन हुने जात । फल गाढा हरियो र एकनासको हुन्छ ।
- बोटको उँचाइ ११० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ८०-९० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन १६-२० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित भएको ।
- यसको पुरानो नाम क्यालिफोर्निया वण्डर हो ।

२) सागर (Sagar)

- खुला सेंचन हुने जात । बोटको उँचाइ १०० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ६५-७५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ७६.८ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३) एन.एस. ६३२ (N.S.632)

- वर्णसंकर जात । बोटको उँचाइ ९०-१०० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ६५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४४-५० मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

र) भाणटा अँग्रेजी नाम : Eggplant

बैज्ञानिक नाम : *Solanum melongena*

१) नुर्कि (Nurki)

- बोट मध्यम खालको, डाँठ र पात गुलाबी रङ्गको हुन्छ ।
- पातमा काँढा नभएको तर डाँठमा काँढा हुन्छ ।
- फल १५-२० से.मी. लामो, नरम हुनुका साथै ४-५ फल प्रति झुप्पा हुन्छ । खुला सेंचन हुने जात । उत्पादन २५-३० मे.टन/हे.हुन्छ ।
- वेर्ना रोपेको ६०-६५ दिनमा उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

२) एन.एस. ७९७ (NS 797)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ५०-६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ५५-६० दिनमा बाली लिन सकिने।
- तराई र मध्य पहाडका नदी किनारहरुको लागि सिफारीश गरिएको छ।
- उत्पादन ३०-४० मे.टन/हे. हुन्छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

३) अर्का केशब (Arka Keshav)

- खुला सेंचन हुने जात। बोटको उँचाइ ५०-६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ७०-७५ दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन २०-२४ मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको नदी किनारहरुका लागि सिफारीश गरिएको छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

४) अन्ना ८०६ (Anna 806)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ५०-६० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ५५-६० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन ३०-४० मे.टन/हे. हुन्छ।
- तराई र मध्य पहाडको नदी किनारहरुका लागि सिफारीश गरिएको छ। २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको।

५) रुनाको (Runako)

- वर्णसंकर जात। बोटको उँचाइ ३०-४० से.मी. हुन्छ।
- बेर्ना सारेको ६०-७० दिनमा बाली लिन सकिने।
- उत्पादन १० मे.टन/हे. हुन्छ। तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ। २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको।

ल) रामतोरीया अङ्गेजी नाम : Okra

बैज्ञानिक नाम: *Abelmoschus esculentus*

१) पार्वती (Parvati)

- खुला सेंचन हुने जात। धेरै उत्पादन दिने अगौटे जात हो।
- फल मध्यम हरियो र Fleshy हुन्छ।
- Yellow Veinmosaic Virus सहन सक्ने।
- बीउ उम्प्रिएको ५०-६० दिनमा उत्पादन लिन सकिन्छ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ। उत्पादन १२-१६ मे.टन/हे. हुन्छ।
- २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको। यसको पुरानो नाम परवानी क्रान्ति हो।

२) अर्का अनामिका (Arka Anamika)

- खुला सेंचन जात । धेरै उत्पादन दिने अगौटे जात हो ।
- फल मध्यम, हरियो र ५ वटा Ridge भएको हुन्छ ।
- उत्पादन ११.५ टन/हें. , Yellow Vein Mosaic Virus सहन सक्ने ।
- ५-६ आँख्लादेखि फल लाग्न शुरुहुने र बीउ उम्रिएको ५० दिनमा पहिलो फूलफुल्ने र ५५ दिनमा पहिलो फल लिन सकिन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

व) धनिया अँग्रेजी नाम : **Coriander**

बैज्ञानिक नाम: ***Coriandrum sativum***

१) लोटस (Lotus)

- खुला सेंचन जात । बीउ उम्रिएको ४०-५० दिनमा बाली लिन सकिनो ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

२) सुरभी (Suravi)

- खुला सेंचन जात ।
- बोटको उँचाइ २०-२५ से.मी. हुन्छ ।
- बीउ उम्रिएको ३५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन १६-२० मे.टन/हें. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

स) कुरिलो अँग्रेजी नाम: **Asparagus**

बैज्ञानिक नाम: ***Asparagus officinalis***

१) मेरी वासिङ्टन ५०० डब्ल्यु (Marry Washington 500 W) •

खुला सेंचन जात ।

- बोटको उँचाइ ३५-४० से.मी. हुन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरीएको ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

ष) रायो अँग्रेजी नाम : Broad Leaf Mustard

बैज्ञानिक नाम: *Brassica campestris var rugosa*

१) खुमल चौडापात (Khumal Chauda Pat)

- पात गाढा हरियो, २५- ३० से.मी. चौड़ ४०-५० से.मी. लामो, फैलिएको, खुम्चिएकौ, तर चिल्लो ।
- पात कांडा नभएको तथा ढीलो डुकु आउने ।
- सरदर ताजा तरकारी उत्पादन ३५ मे.टन/हे.
- सिफारीश गरिएको भौगोलिक क्षेत्र : तराई, पहाड र उच्च पहाड
- बेर्ना सारेको २५-३० दिनमा बाली लिन सकिन्छ ।
- २०४६ सालमा उन्मोचन भएको ।

२) मार्फा चौडा पात (Marpha Chauda Pat)

- पात हल्का हरियो , भुस नभएको, खुम्चिएको, ४०- ५० से.मी लम्बाई र २०-३० से.मी. चौडाई भएको हुन्छ ।
- पातको डाँठ चौडा भएको तथा ढीलो डुकु आउने पछौटे जात हो । ताजा तरकारी उत्पादन २८ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ३०-३५दिनमा बाली लिन सकिन्छ ।
- मध्य पहाड र उच्चपहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०५१ सालमा उन्मोचन भएको ।

३) खुमल रातो पात (Khumal Rato Pat)

- पात प्याजी रातो Pigment भएको हल्का हरियो रङ्गको , भुस नभएको, खुम्चिएको, २५-३० से.मी लम्बाई र २०-२५ से.मी. चौडाई भएको हुन्छ ।
- पातको र डाँठ हल्का बाझीएको कप आकारको हुन्छ ।
- ताजा तरकारी उत्पादन २८ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- मार्फा र खुमल चौडा पात भन्दा ढीलो डुकु आउने पछौटे जात हो । बेर्ना सारेको ३०-४० दिनमा बाली लिन सकिन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्चपहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०५१ सालमा उन्मोचन भएको ।

४) ताङ्गुवा रायो (Tankhuwa)

- पात हल्का हरियो र नसा घिउ रङ्गको हुने, अगौटे जात हो ।
- पात नरम र किनारा अलि खुम्चिएको हुन्छ ।
- पात १७.४-३०.४ से.मी. र बोटको उचाई ४०-४५ से.मी. हुन्छ । उत्पादन ३१मे.टन/हे. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ३०-३६ दिनमा उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- मध्य पहाडको ११००-१७०० मिटरसम्मको क्षेत्रको लागि सिफारीश गरिएको छ । २०५१ सालमा उन्मोचन भएको ।

५) रेड जायन्ट (Red Giant)

- पात सजिलैसँग बढ्ने, उच्च तापक्रममा पनी चाँडै नफुल्ने गुण भएको । विभिन्न बातावरणमा खेती गर्न सकिने ।
- बोटको उँचाइ १५-२० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ३०-४५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन १-२ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

६) माइक जायन्ट (Mike Giant)

- उच्च तापक्रममा पनि चाँडै नफुल्ने गुण भएको ।
- बोटको उँचाइ १५-२० से.मी. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ३०-४५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन १-२ टन / हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

७) पाक चोई (Pak choi) अँग्रेजी नाम : **Chinese White**

Cabbage

बैज्ञानिक नाम : ***Brassica rapa chinensis***

१) चोको (Choko)

- खुला सेंचन जात । बोट सिधा, पातहरू खाँदिलो साथै चौडा, मोटो र हरियो रङ्गको पेटिवल (Petiole) भएको हुन्छ ।
- बोटको उँचाइ १५-२० से.मी. हुन्छ । उत्पादन २ टन/हे. हुन्छ ।
- वेर्ना सारेको ४०-४५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

२) क्यानटङ्ग व्हाइट (Cantong White)

- खुला सेंचन जात । बोट सिधा, पातहरु खाँदिलो, चौडा, मोटो र हरियो रङ्गको पेटिवल (Petiole) भएको हुन्छ ।
- बोटको उँचाइ १५-२० से.मी. हुन्छ । उत्पादन २ टन/हे. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४०-४५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६७ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

३) टेस्टी ग्रीन (Tasty Green)

- वर्णसंकर जात बोटको उँचाइ २० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ४५-५० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- उत्पादन ४८-५७ मे.टन/हे. हुन्छ ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत भएको ।

ह) पार्सले अँग्रेजी नाम : **Parsley**

बैज्ञानिक नाम : ***Petroselinum crispum***

१) पार्सले ग्रीन कारपेट (Parsley Green Carpet)

- खुला सेंचन हुने जात ।
- तराई र पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

२) सोइ सिम (Tsoi Sim)

- खुला सेंचन जात ।
- तराई र पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

३) सेलेरी उताह टल ग्रीन (Celery Utah Tall Green)

- खुला सेंचन जात ।
- बेर्ना सारेको ७०-८० दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई र मध्य पहाडको लागि सिफारीश गरीएको ।
- २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

क्ष) जिरीको साग अँग्रेजी नाम : **Lettuce**

बैज्ञानिक नाम : *Lactuca sativa*

१) ग्रीन स्पान (**Green Span**)

- खुला सेंचन जात । बोटको उँचाइ ८-१० से.मी. हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ५०-५५ दिनमा बाली लिन सकिने ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको ।
- उत्पादन ४.५ मे.टन/हे. हुन्छ । २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

२) ग्रीन वेब (**Green Wave**)

- खुला सेंचन जात । बोटको उँचाइ मध्यम हुन्छ । अगौटे जात हो ।
- तराई, मध्य पहाड तथा नदी किनारहरुको लागि सिफारीश गरिएको । २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

३) न्यू रेड फायर (**New Red Fire**)

- खुला सेंचन जात । बोटको उँचाइ मध्यम हुन्छ । अगौटे जात हो ।
- तराई, मध्य पहाड तथा नदी किनारहरुको लागि सिफारीश गरिएको । २०६६ सालमा पञ्जीकृत गरिएको ।

त्र) स्वीसचार्ड अँग्रेजी नाम : **Swiss Chard**

बैज्ञानिक नाम : *Beta vulgaris var cicla*

१) सुसाग (**Susag**)

- पात गाढा हरियो, खुम्चिएको र डाँठ चौडा हुन्छ ।
- बेर्ना सारेको ६०-७० दिनमा पहिलो उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- यसको पुरानो नाम फोर्क हुक जायन्ट हो ।
- उत्पादन २०-२५ मे.टन/हे. हुन्छ । २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

ज) पालुङ्गो अँग्रेजी नाम : **Spinach Beet**

बैज्ञानिक नाम : *Beta vulgaris var. bengalensis*

१) हरिपाते (**Haripate**)

- खुला सेंचन हुने जात । यसको पुरानो नाम अलग्रीन हो ।
- बउ उमिएको ४०-४५ दिनमा बाली लिन सकिन्छ ।
- तराई, मध्य पहाड र उच्च पहाडको लागि सिफारीश गरिएको छ ।
- उत्पादन १२-१६ मे.टन/हे. हुन्छ । २०५१ सालमा उन्मोचित गरिएको ।

दुई शब्द

तरकारीबाट छोटै अवधिमा उत्पादनगरी आयआर्जन गर्नसकिने, प्रति एकाइ जग्गाबाट बढी उत्पादन लिन सकिने, पोषण तत्वको सजिलैसँग आपूर्तिहुने हुनाले तरकारीको माग पनि दिनानुदिन बढादो छ । शहर वरिपरि र राजमार्ग वरिपरिका संभाव्य स्थानहरूमा तरकारी उत्पादनका पकेटक्षेत्रहरू देखापर्न थालेका छन् । मागको आधारमा आपूर्तिगर्न तरकारी बालीको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन पनि त्यतिकै जरुरी छ । उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन तरकारी बीउको आवश्यकता हुन्छ, बीउको कुरागार्दा गुणस्तरयुक्त, बढी उत्पादकत्व दिने, रोगकीरा कम लाग्ने वा नलाग्नेजातका तरकारी बीउ चाहिन्छ । बीउको माग आपूर्तिकोलागि आन्तरिक उत्पादनले नपगी बाहिरबाट तरकारीका बीउ आयातगरेर भए पनि उन्नत तरकारीको बीउको आपूर्ति भइरहेकोछ । यसरी बिकीबितरणमा आउने बीउहरू नेपालको बीउबिजन ऐन नियमले पञ्जीकृत वा उन्मोचित भएकोहुनुपर्दछ । तरकारीमा के कति बीउका जातहरू पञ्जीकृत वा उन्मोचित भएकाछन् तिनमा भएको विशेषताहरू के के हुन र ति तरकारीका जातहरू कुन क्षेत्रकालागि सिफारीश गरिएको छ, सो बारे जानकारी हासिलगरेर मात्र ति तरकारी का जातहरूको प्रयोग गर्नुपर्छ, जसलेगार्दा आफूले लगानी गरेअनुसारको प्रतिफल पाउन सकिन्छ । यसै उदेश्य लिई राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिबाट शुरुबाट नै उन्मोचन गरेका र पञ्जीकृतगरेका तरकारीका जातहरूकोमात्र यस पुस्तिकामा चर्चा गरिएकोछ । तरकारी बिकास निर्देशनालयको यस सानो प्रयासले अधिराज्का सम्पूर्ण तरकारी खेतीगर्ने कृषकहरू र तरकारी बालीको खेती विस्तारमा लागेका प्राविधिकहरूलाई तरकारीका जातहरूकोबारेमा जानकारी भई तरकारी उत्पादन कार्यक्रममा समेत सहयोग पुग्ने आशा राखेकोछु । यस पुस्तिका प्रकाशनमा उन्मोचन गरेका र पञ्जीकृतगरेका तरकारीका जातहरूका विवरण उपलब्ध गराईदिनहुने बीउबिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रका प्रमुख ज्यू लगायत अधिकृत ज्यूहरू र तरकारी बिकास निर्देशनालयका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूमा धन्यवाद दिनचाहन्छु ।

गोपाल प्रसाद श्रेष्ठ

(कार्यक्रम निर्देशक)

तरकारी बिकास निर्देशनालय, खुमलटार ।

विषय सूची

१. बन्दाका जातहरु	१-६
२. काउलीका जातहरु	७-१६
३. ब्रोकाउलीका जातहरु	१६-१८
४. ग्राँठगोबीका जातहरु	१८
५. चाइनीज बन्दाका जातहरु	१८-१९
६. गोलभेड़ाका जातहरु	१९-२५
७. काकोका जातहरु	२५-३१
८. लौकाका जातहरु	३२
९. घिरैलाका जातहरु	३२-३३
१०. पाटे घिरैलाका जातहरु	३३-३४
११. फर्सीका जातहरु	३४
१२. स्क्वायस फर्सीका जातहरु	३४-३६
१३. चिचिण्डाका जातहरु	३६
१४. तीतेकरेलाका जातहरु	३७-३९
१५. तर्बुजाका जातहरु	४०
१६. मुलाका जातहरु	४०-४४
१७. गाजरका जातहरु	४४-४५
१८. सलगमका जातहरु	४५
१९. चुकन्दरका जातहरु	४५
२०. प्याजका जातहरु	४६-४७
२१. तने बोडीका जातहरु	४७-४८
२२. बोडीका जातहरु	४८
२३. सिमिका जातहरु	४९
२४. केराउका जातहरु	५०-५०
२५. खुर्सानीका जातहरु	५०-५२
२६. भेंडे खुर्सानीका जातहरु	५३
२७. भाण्टाका जातहरु	५३-५४
२८. रामतोरीयाका जातहरु	५४-५५
२९. धनियाका जातहरु	५५
३०. कुरिलोका जातहरु	५५
३१. रायोका जातहरु	५६-५७
३२. पाकचोइका जातहरु	५७-५८
३३. पार्सलेका जातहरु	५८
३४. जिरीको सागका जातहरु	५९
३५. स्वीस चार्डका जातहरु	५९
३६. पालुङ्गोका जातहरु	५९